
Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön malli 2024-2025

SihyMi 04.02.2025 § 1
5/12.06.01/2025

Valmistelija Hyvinvointikehittäjä Suvi-Riikka Viitala, p. 040 199 2047

Liite 1 Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön malli 2024-2025

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023, mikä velvoittaa hyvinvointialueita ja kuntia tekemään yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Vastuu ehkäisevästä päihdetyöstä ja päihdehaittojen ehkäisystä jakautuu kunnille ja hyvinvointialueille. Molemmat toimijat vastaavat ehkäisevän päihdetyön kehittämisestä ja toteuttamisesta toiminta-alueillaan. Hyvinvointialueet huolehtivat yksilöiden hoidollisista tarpeista ja ehkäisevän päihdetyön toteuttamisesta osana kaikkia sosiaali- ja terveyspalveluja. Kunnat vastaavat ehkäisevän päihdetyön toimista kaikilla toimialoillaan ja pyrkivät vähentämään päihteistä aiheutuvaa yleistä haittaa.

Kunnille ja hyvinvointialueille on määritelty lakisääteisiä tehtäviä ehkäisevässä päihdetyössä (Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015, 5 ja 6 §, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6 ja 7 §).

Kunnan keskeisimpiä tehtäviä ovat:

- Kunta sovittaa yhteen ja koordinoi paikallistasolla tehtävää lakisääteistä monialaista ehkäisevää päihdetyötä varmistaen sen toimeenpanon.
- Edistää kunnassa tehtävää työtä ja kehittää sitä eri toimijoiden yhteistyössä.
- Tukee toiminnansuunnittelua, seuraa säännöllisesti tehtävää työtä sekä raportoi siitä vähintään vuosittain toimielimelle ja kokoo yhteenvedon hyvinvointialueelle sekä kerran valtuustokaudessa kunnanvaltuustolle.
- Edistää yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.
- Kuntien tulee nimetä ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain mukaan toimielin, joka vastaa lakisääteisten ehkäisevän päihdetyön tehtävien järjestämisestä kunnassa. Vastuu suunnitelmallisesta ja pitkäjänteisestä työstä ja sen liittämistä kunnan strategiseen suunnitteluun kuuluu toimielimelle.
- Kunnan tulee nimetä monialainen työryhmä, joka voi osaltaan varmistaa sen, että toimet saadaan sovitettua yhteen ja varmistettua riittävä asiantuntemus toteutettavan ehkäisevän päihdetyön suunnitteluun, toteuttamiseen ja raportointiin.
- Monialainen työryhmä voi olla toimielimen nimittämä, jolloin sillä on paremmat valtuudet edistää ehkäisevää päihdetyötä. Ryhmässä tulee olla riittävä ehkäisevän päihdetyön asiantuntemus sekä edustajia keskeisiltä hallinnonaloilta ja edustajia hyvinvointialueilta.

Kymenlaakson ehkäisevän päihdetyön alueellisessa mallissa on kuvattuna ehkäisevän päihdetyön rakenteet Kymenlaaksossa, nykyinen toimijaverkosto sekä yhteiset alueelliset toimet. Ehkäisevän päihdetyön alueellinen malli on tehty yhteistyönä ehkäisevän päihdetyön alueellisessa verkostossa.

Ehkäisevää päihdetyötä tulee tehdä kaikilla kunnan toimialoilla ja sen koordinoinnista Miehikkälässä vastaa ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö, hyvinvointikehittäjä, yhdessä kunnanhallituksen nimeämän hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) työryhmän kanssa.

Esittelijä	Hyvinvointikehittäjä Suvi-Riikka Viitala
Päätösehdotus	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää ottaa käyttöön ehkäisevän päihdetyön toimintamallin ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle ja -valtuustolle tiedoksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.